

De Wondere Vogelwereld van O.C. Hooyman.

Mhixcacaticithay

Salasprula mhix L 13 cm

In zijn oorspronkelijke gebied, van de zeer dichte, moeilijk toegankelijke regenwouden van het noordoosten van Mexico tot de zwaar beboste heuvels van Costa Rica, niet algemeen en sterk in aantal afnemend. Prijkt al vele jaren op de ‘Rode Lijst’ van de Latin-American Bird Protection Union (LABU). Er staan hoge straffen op het, al dan niet levend, in bezit hebben van een Mhixcacaticithay. Doet in gedrag aan de Kolibrie denken en wordt dan ook wel verward met de plaatselijk meer voorkomende *Oaxcithaypichipahtha Hummingbird*. ‘Hangt’ ook in de lucht om met de zeer spitse snavel honing uit bloemkelken te zuigen. De Mhixcacaticithay prefereert echter de zachtere fruitsoorten en vruchten als perzik, abrikoos, pruim en bes, maar ook een rijpe banaan of avocado staan op het menu. Balanceert op of hangt graag ondersteboven aan overrijp rondfruit om op spechtachtige wijze het vruchtvlees tot op de harde pit weg te hakken en te verorberen. De scherp genagelde, viertenige klauwtjes vormen hierbij een onmisbaar gereedschap. Eventuele in of op de vrucht aanwezige rupsen, wormachtigen, geleedpotigen tot zelfs kleine reptielen vormen een dankbare ‘bijvangst’. Verenkleed tropisch bont. Helderrode rug en licht gekuifde kop met van oranje naar geel en wit gaande gestreepte borstpartij. In verhouding fors uitgevoerde roze snavel met zwarte steekpunt en warrig zwart ‘baardje’. Zie donkere, dieppaarse achternek. Roep: een nasaal herhaald ‘KKkooooah ... KA-KAKooooahHAA’. Alleen te horen na zonsonder-

gang of bij dreigende zware neerslag. Zang: een verrassende serie welluidende fluittonen, altijd van hoge post, met een overduidelijke voorkeur voor de meer dan zestig meter hoge toppen van de Zuid-Amerikaanse Quackhajara-fijnspar. In grote delen van Europa invasieve exoot, waarbij opvalt dat de van origine tropische vogel zich betrekkelijk eenvoudig aan de lagere temperaturen aanpast. Wel trekken de in de noordelijke landen gevestigde exemplaren, met inheemse soorten als Kaasvogel, Grote en Kleine Fruitpikker, Vlierdiefje en Venetiaanse Vos, in het najaar naar de zuidelijke overwinteringsgebieden. Door het prachtige kleurrijke verenpak en de zangkwaliteit, maar vooral door zijn schaarsheid is de Mhixcacaticithay een geliefde kooi- en volièrevogel, en statussymbool onder de huidige drugsbaronnen. Naar Europa en met name naar Nederland gesmokkelde vogels worden in de vaak op het platteland gevestigde synthetische drugslaboratoria in grote volières gehouden en door de Mexicaanse crystal-methbereiders fanatiek gekweekt. Bij politie-invallen worden de kooien door de criminelen opengezet en ontsnappen vaak vele tientallen vogels. Deze ontsnappingen hebben uiteindelijk voor een groeiende populatie met een stijgend aantal broedgevallen gezorgd. **Volksvogelwijsheid:** Herkomst: Mexico (federale politie). ‘Atrapa el pájarito, atrapare el patroncito.’ Vertaling: Vang je het vogeltje, vang je het baasje. Iedere week beschrijft O.C. Hooymeijer een vogel die aan zijn brein is ontsproten.

Zingend op vinger drugsbaron

Knollen uit de diepzee halen, kan dat zonder veel schade?

Mijnbouw interview

Voor het eerst zijn in de Stille Oceaan op industriële schaal ertsknollen geoogst. Onderzoeker Henko de Stigter was erbij: ‘Wat dat betekent voor de diepzee, beginnen we nu pas te begrijpen.’

Links: een veld vol mangaanknollen onder een laagje slib, met een zeeanemoon. Rechts: een veld vol mangaanknollen onder een laagje slib, met een zeeanemoon.

tekst Sarah Haaij

Ergens tussen Hawaï en Mexico, op de Stille Oceaan, op vier dagen varen van het vaste land lag in april een schip met twintig onderzoekers. In de zes weken dat het wetenschapsteam op zee zat, kwam er misschien één ander schip voorbijvaren onder een hemel zonder vliegtuigstrepen of satellietverbinding. “We bevonden ons in een uithoek, buiten het zicht van de wereld”, zegt Henko de Stigter, mariene geoloog bij het Nioz, het Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee. “Maar op een plek waar in de toekomst mogelijke grote ingrepen op de oceaanbodem plaatsvinden.” De Stigter en zijn Europese onderzoekcollega’s voeren in het kielzog van het Global Sea Mineral Resources (GSR), dochteronderneming van het Belgische baggerbedrijf Deme. Doel van de reis voor GSR was om een gloednieuwe knollen-

rooier voor diepzeemijnbouw te testen. Op een diepte van 4,5 kilometer oogst dit apparaat, formaat vrachtwagen, mangaanknollen van de bodem van de zee. “Dat zijn aardappelgrote keien”, zegt De Stigter. “Op sommige plaatsen liggen ze zo dicht opeen dat de oceaanbodem ermee geplaveid lijkt, als een kasseienstraatje.” Maar in tegenstelling tot kasseien bevatten deze knollen gewilde metalen. Van mangaan, ijzer en koper tot nikkel en het voor elektrische accu’s onontbeerlijke kobalt. Met de groeiende vraag naar grondstoffen heeft de industrie haar oog op diepzeeknollen laten vallen. “Tot dusver is de oogst van knollen nog niet economisch haalbaar”, zegt De Stigter. “Maar deze succesvolle test brengt exploitatie een stapje dichterbij. Onze vraag, de vraag van het JPI Oceans Mining Impact-project is: wat is de ecologische impact?” **U bestudeert de ontwikkelingen rondom diepzeemijnbouw al bijna tien jaar. Hoe was het om voor het eerst een knollenraper aan de slag te zien?** “Het maakt indruk om er met je neus bovenop te zitten. Aan de knollen zit allerlei leven gehecht, van koralen tot sponzen. Oog in oog met